

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

9 Vtrum Aduocatus poſit causam dubuam tueri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](#)

controv. 1. Ratio est, quia hoc damnum per accidens & præter ipsius intentionem accusatori obvenit, cuius ipse causam non tenebatur iuuare. Idem dicendum de reo, ex cuius negatione sequitur accusatori pena.

D U B I T A T I O I X.

Vtrum aduocatus possit causam dubiam tueri.

^{§2} R E spondeo Primò, Si utraque pars est quasi aequè probabilis, potest suscipere vtriusvis, id est, siue Rei, siue actoris patrocinium: tunc enim uterque ius habet iudicio experiundi.

Dico Secundò, Si causa Rei minus quidem sit probabilis quam actoris, absolute tamen sit probabilis, potest aduocatus eam tueri. Ita Sotus l. 5. quæst. 8. artic. 3. Patet; quia reus tunc se potest tueri: ergo, &c.

^{§3} Sed difficultas est, si causa actoris sit minus probabilis, quam Rei. Sotus existimat aduocatum tuū non posse causam actoris suscipere, si inde graue damnum Reo imminet; id enim fore contra charitatem, quod interdum locum habere potest, quando causa potiri, parum interest actoris. ordinariè tamen quando causa est verè probabilis, suscipi potest, siue sit actoris, siue Rei: quia non semper id, quod videtur probabilius, est verius. imò sàpè id, quod minus videtur, verius est. unde etiam aduocato causa Rei proba-

bilior; potest tamen bona fide suscipere causam actoris, quæ etiam probabilis sit, & subijcere se iudicis determinationi, allatis ijs quæ pro illa faciunt.

Dices Primò, Ea pars est Iure potior, cuius causa est probabilior: atqui iniquum est agere contra eum qui maius ius habet ergo, &c.

Respondeo, ille, cuius causa est probabilior, videtur quidem Iure potior, non tamen semper est re ipsa: vnde is, cuius causa est probabilis, non tenetur eam defere, quod aduersæ partis videatur probabilior; sed potest adferre quæ pro sua faciunt; & toram determinationem iudicii relinquere, cui fortè aliter videbitur.

Dices Secundò, Cuius causa est minus probabilis, non potest alteri bellum inferre; vt patet ex dictis qu. 40. art. 1. dubit. 4. ergo nec item adversus eum suscipere.

Respondeo negando consequentiam. Ratio est, ^{Alia est} quia per item fit inquisitio veritatis, utri re ipsa ^{ratio litis,} plus iuri conueniat, & decisio relinquatur iudicii, cuius est vtriusq; partis momenta expendere, sed bellum illatio est tentativa executio: vnde supponit sententiam esse latam, vel debere ferri in favorem eius qui bellum infert, cuius autem ius est minus probabile, non debet sententia pro illo sed portius contra illum ferri; ac proinde non potest bellum mouere.

Vtrum autem iudex teneatur sequi sententiam probabiliorum in iudiciis, dictum est 1. 2. qu. 19. art. 6. dub. 7.

S E C T I O Q V I N T A.

D E O F F I C I I S I V S T I T I A E

D I S T R I B U T I V A E.

A C T E N V S dictum est de officijs Iustitiae commutatiue, quæ potissimum cernuntur in tribus, nempe in restitutione obvarias causas facta; in commutationibus contractuum; & in publicis iudiciis, quibus puniuntur Rei, & absoluuntur innocentes. Sequitur vi breuiter agamus de functionibus Iustitiae distributivæ, & iniurijs quæ ibi committuntur. Hæ autem functiones maximè consistunt in distributione onerum & officiorum publicorum. Hac onera publica potissimum sunt vectigalia & tributa: officia autem publica sunt vel secularia vel ecclesiastica, quæ dicuntur beneficia, in quibus maximè committi solet simonia. Iniuria autem, quæ propriè Iustitiae distributivæ repugnat, vocari solet Acceptio personarum, quamvis hæc etiam contra Iustitiam commutatiuam interdum admittatur. Quare hæc Sectio constabit quatuor capitibus. Primum erit, De acceptione personarum generatim, & speciatim in officiorum distributione. Secundum, De vectigalibus. Tertium, De beneficijs. Quartum, De simonia. et si enim simonia propriè sit contra virtutem religionis; tamen quia maximè in beneficijs locum habet, de ea proximè post beneficia disputationibus.

C A P V T